

Kommissionens andra strategiska översyn av regelförenklingsarbetet

Näringsdepartementet

2008-03-03

Dokumentbeteckning

KOM (2008) 32

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén - Den andra strategiska översynen av programmet "Bättre lagstiftning" i Europeiska unionen

KOM (2008) 33

Kommissionens arbetsdokument - Andra lägesrapporten om strategin för förenkling av lagstiftningen

KOM (2008) 35

Kommissionens arbetsdokument - Minskning av de administrativa bördorna i Europeiska unionen, 2007 års lägesrapport och utblick för år 2008

Sammanfattning

Kommissionen presenterade i slutet av januari 2008 sin andra strategiska översyn av regelförenklingsarbetet inom EU. Den belyser hur långt arbetet har kommit med bl.a. mätningar av företagens administrativa kostnader, förenkling av gällande regler och minskning av företagens administrativa bördor samt användningen av konsekvensanalyser. Den strategiska översynen indikerar i stora drag att betydande framsteg har gjorts med att förbättra lagstiftningen inom EU och att arbetet med kommissionens rullande förenklingsprogram och åtgärdsprogram för minskning av administrativa bördor är på rätt spår. I vissa avseenden, särskilt vad gäller rådets och parlamentets arbete avseende regelförenklingsåtgärder, behöver dock processen föras snabbare framåt.

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen presenterade hösten 2005 sitt första rullande förenklingsprogram (KOM (2005) 535, slutlig) som uppdaterades genom nya initiativ den 1 november 2006 (KOM (2006) 689, 690 och 691) för att stärka arbetet med regelförenkling. Till de första omkring 100 initiativen, som berör ca 220 rättsakter, lades ytterligare 43 initiativ, vilka kommer att vara föremål för åtgärder under åren 2006-2009. Det handlar i första hand om att förenkla gällande regler, höja kvaliteten på och öka användningen av konsekvensanalyser när nya regler utarbetas samt minska den administrativa bördan för Europas företag. Vidare aviserades mätningar av administrativa kostnader inom 13 prioriterade områden. Åtgärdsprogrammet för minskning av administrativa bördor antogs av kommissionen i januari 2007 (KOM(2007)23).

Vid Europeiska rådets möte i mars 2007 antogs kommissionens åtgärdsprogram. Vidare enades Europeiska rådet om att administrativa bördor hänförliga till EU:s regelverk bör minskas med 25 procent till år 2012. Rådet uppmanade vidare medlemsstaterna att sätta motsvarande ambitiösa mål på nationell nivå, vilket till dags dato har gjorts av 12 medlemsstater.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen presenterade i slutet av januari 2008 sin andra strategiska översyn av regelförenklingsarbetet inom EU. Den belyser hur långt arbetet har kommit med bl.a. mätningar av företagens administrativa kostnader, förenkling av gällande regler och minskning av företagens administrativa bördor samt användningen av konsekvensanalyser. Den strategiska översynen indikerar i stora drag att betydande framsteg har gjorts med att förbättra lagstiftningen inom EU. I vissa avseende behöver dock regelförenklingsprocessen föras snabbare framåt.

Processen att nå det satta målet om att minska de administrativa bördorna hänförliga till EU:s regelverk sker i flera steg. Våren 2007 presenterades tio enklare och omedelbara förenklingsåtgärder, s.k. *fast-track actions*, vilka avser ge snabba minskningseffekter på företagens administrativa kostnader med i storleksordningen 1,3 miljarder euro. Vid årsskiftet 2007/2008 hade 5 av 10 ovannämnda omedelbara åtgärder blivit formellt antagna. Nya förenklingsförslag presenteras kontinuerligt. Vid utgången av år 2007 fanns 164 förenklingsinitiativ i det rullande förenklingsprogrammet och under år 2008 avser kommissionen presentera ytterligare ett 40-tal regelförenklingsförslag. Nya enklare och omedelbara förenklingsåtgärder avses likaså lanseras under våren 2008.

Vid sidan härav sker mätningar av administrativa kostnader enligt den s.k. standardkostandsmodellen, avseende totalt 43 rättsakter, inom 13 prioriterade områden: bolagsrätt/årsredovisning, hälsoskydd/läkemedelslagstiftning, arbetsmiljö/arbetsrätt, skattelagstiftning/moms, statistik, jordbruk och jordbruksstöd, livsmedelssäkerhet, transporter, fiske, finansiella tjänster, miljö, ”sammanhållningspolitik” och offentlig upphandling. Dessa områden bedöms stå för ca 80 procent av de administrativa bördorna. Hundratal skyldigheter enligt EU-lagstiftningen inventeras och kartläggs. Man ser också över hur EU-krav har införlivats i nationell lagstiftning. Under hösten 2007 har mätningar ägt rum avseende bolagsrätt och årsredovisning, som har visat sig särskilt betungande för företagen ur administrativ synvinkel. Mätningarna av samtliga aktuella områden avses slutföras under 2008, varefter resultatet härav kommer att presenteras av kommissionen. Allteftersom mätningarna pågår och efter att de avslutats kommer förenklingsförslag att identifieras och presenteras.

Arbetet med att stärka konsekvensanalyserna vid ny lagstiftning på EU-nivå fortsätter. En fristående konsekvensbedömningsnämnd inrättades av kommissionen i november 2006 som ett led i detta arbete. Konsekvensbedömningsnämnden ger råd och rekommendationer ifråga om kvaliteten på av kommissionen genomförda konsekvensanalyser. I maj 2007 redovisades en fristående utvärdering av kommissionens system för konsekvensanalyser. Kommissionen avser fortsätta att stärka sitt arbete med konsekvensanalyser och kommer bl.a. att se över sina riktlinjer härför under våren 2008. Vid utgången av år 2007 hade kommissionen sammanlagt, sedan år 2003, publicerat 284 konsekvensanalyser inom olika områden. Under år 2008 beräknar kommissionen utföra omkring 180 nya konsekvensanalyser. Kommissionen betonar att rådet och parlamentet behöver stärka sitt arbete med konsekvensanalyser och att transparensen i detta arbete bör öka. Kommissionen fortsätter vidare med sin översyn av gemenskapsrätten och har givit ökad prioritet ifråga om att tillse att gemenskapsrätten implementeras och tillämpas korrekt i medlemsstaterna. Kommissionen kom bl.a. med ett nytt meddelande om tillämpningen av gemenskapsrätten under hösten 2007 (KOM (2007) 502).

Kommissionen inrättade i augusti 2007 en ny s.k. högnivågrupp av oberoende intressenter för minskning av administrativa bördor, för närvarande bestående av 15 medlemmar under ledning av det tyska partiet CSU:s förre ordförande Edmund Stoiber. Denna högnivågrupp ska ge råd till kommissionen i det fortsatta regelförenklingsarbetet. Vidare lanserade kommissionen i september 2007 en ny webbplats där intressenter och andra berörda kan lämna förslag och synpunkter på förenklingsåtgärder, som en del i arbetet att stärka den externa konsultationen och identifiera nya förenklingsåtgärder.

Vid utgången av år 2007 hade kommissionen beslutat om alternativt föreslagit 91 regelförenklingsinitiativ, att jämföra med de 164 initiativen som för närvarande finns i det rullande förenklingsprogrammet. Majoriteten

av de initiativ som beslutats av kommissionen är lagstiftningsförslag som kräver godkännande av parlamentet och rådet, resten är rättsakter som kommissionen kan besluta om själv. Endast ett fåtal av lagstiftningsförslagen har dock blivit slutligt antagna av parlamentet och rådet medan beslut inväntas ifråga om knappt hälften av förslagen. Kommissionen menar att i detta avseende behöver processen föras snabbare framåt.

Kommissionen framhåller vikten av att gemensamma ansträngningar görs av EU-institutionerna och medlemsstaterna i det fortsatta regelförenklingsarbetet. Vidare uppmanar kommissionen medlemsstater som inte satt nationella mål att göra detta, med motsvarande ambition som målet på EU-nivå.

1.3 Gällande svenska regler och förslagens effekt på dessa

-

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

-

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer sedan tidigare kommissionens rullande åtgärdsprogram för minskning av företagens administrativa bördor och det mål som antogs vid Europeiska rådets vårtoppmöte i mars 2007 om att administrativa bördor hänförliga till EU:s regelverk bör minskas med 25 procent till år 2012. Detta ligger i linje med regeringens höga regelförenklingsambitioner på nationell nivå. EU:s rättsakter behöver ses över, moderniseras och förenklas för att stärka företagens konkurrenskraft. Varje regelförenklingsförslag på EU-nivå får bedömas var för sig när det väl presenteras.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Ännu inte kända. Allmänt sett är dock regelförenkling en prioriterad fråga för flertalet medlemsstater.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Ännu inte kända. Regelförenklingsarbetet står dock sedan tidigare högt på EU:s dagordning för Lissabonstrategin

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3 Förslagets förutsättningar

2007/08:FPM83

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

-

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

-

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Regelförenklingsarbetet står, såsom ovan nämnts, högt på EU:s dagordning för Lissabonstrategin och kommer att vara föremål för fortsatt diskussion under det slovenska ordförandeskapet våren 2008, närmast vid Europeiska rådets möte i mars 2008 då vissa slutsatser om det fortsatta regelförenklingsarbetet förväntas tas.

4.2 Fackuttryck / termer

-